№. 114 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en ***NIEUWS-*** *Wetenschappelijk* ***BLAD,***

Zondag en Maandag **13 en 14 Mei.**

Frankrijk.

PARIJS, den 10den Mei.

Aan het einde der zitting van gisteren heeft de rapporteur der commissie van het ontwerp op de spoorwegen, de heer *Arago*, het woord opgevat, om de in den loop der discussie tegen het rapport gemaakte bedenkingen te wederleggen. Onder de verwijten aan de commissie gedaan, behoorde, dat zij in het geheel den aanleg der spoorwegen wilde tegenhouden, het zij die door het gouvernement het zij die door particulieren ondernomen werden; hij moest hierop antwoorden dat men zich voornamelijk tegen het stelsel verklaard had, om de gezegde wegen alle te gelijk aan te leggen. In de zitting van heden heeft de heer *Arago* zijn begonnen discours voortgezet. In antwoord op hetgeen door den directeur-generaal der bruggen en wegen was bijgebragt, dat het onder zijn opzigt staande korps beter geschikt was om het toezigt over de wegen te houden dan de ingenieurs der kompagnien, daarbij den weg in België en die in de Vereenigde Staten aanhalende, zeide de heer *Arago*, dat de wegen in die beide landen dan ook zoo slecht waren gemaakt, dat men zich wel wachten moest ze tot voorbeeld te nemen. Wat de agiotage betrof, die men gezegd had dat bij den aanleg door kompagnieschappen vermeerderen zou, aangezien het gouvernement de stukken aan particulieren niet zou dezelve toch bestaan, maar de speculatiegeest gaf zich vooral aan het onzekere en onbekende over, en zou dus minder op de wegen vallen. De heer *Arago* berispte vervolgens de werken door het gouvernement tot stand gebragt, gelijk onder anderen de haven van Cherburg, hetwelk het ongenoegen der leden deed blijkbaar worden; hij meende dat het gouvernement andere en nuttiger werken kon doen ondernemen. Wat de aanbiedingen betrof door de kompagnieschappen gedaan, de heer *Arago* vermeende dat het dezelven aan geen gelden zou ontbreken, de vreemdelingen zouden daartoe toetreden. Voor den weg naar België was bij het handelshuis *Rothschild* reeds voor 40 millioen ingeschreven. Men had, zeidede sprekende verder, bijzonder van de noodzakelijkheid van den weg naar België gesproken ten einde te beletten dat een deel van het belgisch bewind, om tegenhouden te vinden, de beide landen den spoedig middel van gemeenschap daar te stellen. Men kon zich daaromtrent gerust stellen; België althans dacht bij den aanleg zijner wegen niet; gehoel niet aan de belangen van Frankrijk. Men vreesde dat België afkerig zou worden van de verbondenis met Frankrijk. Zonder zijn dan, vroeg de heer *Arago*, als lastige naburen moeten beschouwd worden? Wie is België ter hulp gekomen, toen het in 1831 door de Hollanders aangevallen werd? Na de beantwoording van nog eenige bedenkingen, verklaarde de heer *Arago* zich aan de conclusien der commissie te blijven houden.

De heer *Martin*, du Nord, minister van de openbare werken, deerna aan het woord gekomen zijnde, trachtte het bekrompen stelsel der commissie in het oog te doen vallen, als willende aan de kompagnien het regt voor den aanleg der voordeeligste spoorwegrijtuigen verleenen, en aan het gouvernement dezelve die geen voordeel opleverden overlaten. Men zou daardoor het gouvernement de tweede plaats aanwijzen en hetzelve den invloed doen verliezen die het in de eerste plaats op de nijverheid behoort uit te oefenen. De minister achtte dat het hoogst onvoorzigtig zou zijn aan de particuliere nijverheid, die nog tot heden geen werk boven de 14 millioen ondernomen had, in eens onderpenningen van over de honderd millioen over te laten; van de wegen van Parijs naar Orleans en Rouaan, welke het gouvernement stichten doen; de een verderde slechts 30, de andere 32 millioen; maar niet van den weg naar België, voor welken, zeide de minister, ook geen genoegzaam getal inschrijvingen waren gedaan. Hij eindigde met te verklaren, dat zoo de kamer het ontwerp verwierp, Frankrijk dit jaar van den aanleg der spoorwegen zou verstoken blijven, waarvan de verantwoordelijkheid op de kamer viel. Ten half vijf ure was de heer *Berryer* weder aan het woord.

— In de bijzondere briefwisseling leest men heden het volgende: „De concentratie van troepen naar de belgische grenzen is geen gerucht, zoo als men zou kunnen geloofd hebben. Het is stellig dat verscheidene regimenten op Russel zijn gerigt; maar men heeft intusschen niet dergelijke bevelen ook tijdens de zaak van het Grutnerwezen gegeven geworden. Men maakte veel opzien van deze beweging, zoo lang zij strekken kon, om de in overweging zijnde wet, tot conversie te beletten; maar het duurde niet lang of er werd tegenbevel gegeven. Hetzelfde zou thans bij gelegenheid van het voorgevallene te Strassen wel eens kunnen plaats hebben. Men zal dit geschil voordragen als tot eene verwikkeling kunnende leiden, ten einde de kamer der pairs te verschrikken en de wet op de conversie te doen afwijzen. Zoodra de kamer over de wet gestemd heeft zal deze geheele schijnvertooning verdwenen zijn en zullen de troepen naar hunne onderscheidene garnisoenen terugkeeren."

— Men zegt dat het blad *la Paix*, op nieuw, als avondblad, onder de bescherming van den heer *Guizot*, zal worden uitgegeven.

— De verhooren in het proces van *Hubert* duren nog voort, maar bieden weinig belangrijks aan en trekken evenmin de aandacht van het publiek. Het blijkt meer en meer, dat het bewuste werktuig niet dan in ontwerp heeft bestaan, terwijl de beklaagden die zich met de vervaardiging belasten zouden, er bij blijven, dat het niet tot moordtuig maar als oorlogswerktuig zou hebben moeten strekken.

— De Spaansche infant don *Francisco da Paula* is met zijne familie den 4den dezer te Santander aangekomen en most den 6den aan boord eener stoomboot die aldaar gereed lag, te Bayonne zijn aangekomen.

— De volgende telegraphische depeche is gisteren avond bekend gemaakt:

» Bayonne, 9 Mei.

» De courant van Madrid vermeldt, dat de brigadier *Aspiros*, den 7osten, de bende van *Cucari* te Carlete verdeigd heeft.

» De generaal *Pardinas* heeft *Basilio* den 3den Mei te Bejar geslagen en 130 officieren en 500 paarden van hem gevangen gemaakt.

» Niets belangrijks in deze gewesten, tot den 5den."

— Bij een decreet van den 1sten Mei heeft de spaansche koningin-regentes den generaal *Espartero* tot den rang van kapitein-generaal des spaanschen legers verheven, zijnde de hoogste militaire titel die in Spanje gegeven wordt, en zulks ter belooning van de overwinning door den generaal te Piedrahita, op den graaf *Negri* behaald.

Te Madrid heeft men den 2den Mei den verjaardag van den opstand in het jaar 1808 gevierd; lijkdiensten hielden er voor de toen gesneuvelde helden der vrijheid gehouden.

— Een Madridsch blad, *l'Habilador*, zegt een afschrift te hebben ontvangen van de protestatie der houders van spaansche aandeelen te Parijs, tegen de nieuwe leening. Het meent verder dat het spaansch bestuur zijn misslag had ingezien en bij de verdere onderhandelingen meer aan de belangen van gezegde schuldeischers zou denken.

— De Madridsche courant weerspreekt het gerucht dat de koningin zich naar Aranjuez zou begeven.

— Op de beurs ging heden zeer weinig om; de binnenlandsche fondsen hielden zich staande; men geloofde dat dit blijven zou tot op de stemming van de kamer der pairs. De notering was heden (te Mei): 5 pCt. 108,25; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 101.10; Sp. Ardbin 21¼; Portugal 22.; Rom. L. 102.

Duitschland.

FRANKFORT, den 9den Mei.

In de *Allgemeine Augsburger Zeitung* leest men den volgenden uit Berlijn geschreven brief, die, naar het merkteeken te oordeelen, door eene zeer goede hand aan dat blad schijnt toegezonden te zijn:

» Er wordt druk betreffende België en Holland onderhandeld. De drie noordsche Mogendheden zijn het daarom trent eens, dat België op geene concessien meer kan aanspraak maken, dat het eenvoudig en zonder voorbehoud de 24 artikelen hebbe aan te nemen; ingeval het daartoe niet wil overgaan, most hetzelve ook van de voordeelen vervallen worden verklaard die vroeger aan de Belgen zijn verzekerd geworden. Men is voornemens om deze beschouwing op de beslissendste wijze geldend te maken en men kan dit vrij doen zonder vrees voor ernstigen tegenstand, nadat men in Londen begint in te zien dat men tot dusverre veel te vijandig jegens de nederlandsche regering is te werk gegaan. De aanspraak des nederlandschen ministers van buitenlandsche zaken, waarin de toestand van Holland en de handelingen der londensche conferentie met de meeste waardigheid worden tegengelegd, moet, hoe kwetsend ze ook voor sommigen zijn moge, er toe bijdragen om deelneming op te wekken voor eene natie die met zoo veel volharding en moed alle de wederwaardigheden verdragen heeft, die haar zijn berokkend. De publieke denkwijze in de noordsche staten laat zich dan ook volkomen met gunste van Holland uit, en koning *Willem* behoeft niet meer te duchten van miskend te worden, nadien hij verzekerd zijn kan te hebben, en geen haar breed meerder aan België te zullen inwilligen. Hij kan het veilig op het uiterste laten aankomen.

en dit zal hij, want hij heeft den magtigsten bondgenoot van onzen tijd, de openbare meening, op zijne zijde. Wel is het te betreuren voor de regtschapene hollandsche natie, dat men zich niet reeds vroeger op een zoo gunstig terrein heeft kunnen stellen; dan zou het reeds lang middagklaar zijn bewezen, dat niet het Haagsche, maar het Brusselsche kabinet er op uit was om eenen toestand van onzekerheid te doen voortduren, die deszelfs belangen al te goed diende. Dit is eene onde manoeuvre, die opgeworpene regeringen steeds plegen te werk te stellen, zoodra zij zich inwendig bedreigd zien en er zich van zelf geen afleider naar buiten voordoet. Hoe zou het met de Koningin *Christina* reeds gegaan zijn, zoo niet don *Carlos* de elementen die haar het meest bedreigen van haar afwendde? Is het niet de gedachte aan eene miguellistische restauratie die den zwakken portugeschen troon in benaauwde oogenblikken voornamelijk ten steun strekt? Zou *Lodewijk Philips* zich op zijnen troon hebben kunnen bevestigen zoo als hij het gedaan heeft, als hij zich niet op eene meesterlijke wijze van de vrees had weten te bedienen, dat met zijnen val de europesche vrede een einde zou hebben?"

— Volgens een berigt uit Triest van den 1sten dezer, te Munchen ontvangen, had zich eene gunstige wending in de ziekte van den heer *von Budhart* geopenbaard; ofschoon de geneesheeren de hoop hadden van dien minister voor zijne familie en zijn vaderland te zullen behouden, was hij bij het vertrek van het berigt evenwel nog niet buiten alle gevaar.

— Men schrijft uit Weenen van den 3den Mei dat aan het aldaar sedert eenigen tijd loopende gerucht, dat de aartshertog *Johann* tot burgerlijken en militairen gouverneur van Tyrol benoemd zou worden, vrij veel geloof werd gehecht. Ook wilde men weten dat de aartshertog onderkoning van Italie, *Reinier*, die waardigheid nederleggen en met eene hooge betrekking in de meer onmiddellijke nabijheid des keizers soude bekleed worden; als zijn opvolger noemde men den aartshertog *Frans Karel*. Dit laatste werd echter door velen in twijfel getrokken, en gemeend dat aan een te Weenen inhoog aanzien staande staatsman het bestuur van het Lombardisch Venetiaansch koningrijk zou worden opgedragen.

— Uit Rome schrijft men van den 28sten April: " Na een verblijf in deze stad van meer dan twintig jaren, verliet de geheim legatieraad, *von Bunsen*, heden morgen vroeg de hoofdstad der katholijke christenheid, om zijne reis naar Engeland *over Berlijn* te aanvaarden. Welke gewaarwordingen moet bij hem het afscheid nemen van eene stad hebben opgewekt, in welke hij zich als geleerde gevestigd heeft, om vervolgens tot de hooge waardigheid die hij hier bekleedde op te klimmen! Vroeger bezat hij het volste vertrouwen der pauselijke regering, en was de beschermer en raadgever van alle vreemde geleerden, tot dat de geschillen met de bisschoppen in Pruissen ontstonden, van welk oogenblik af de omstandigheden van lieverlede zoo zeer veranderden, dat hij om zijne verwijdering uit onze stad moest vragen. Zijne regering heeft hem die onder den naam van eene verlofreis toegestaan, maar dewijl men verzekerd dat hij in Pruissen zelf eenen anderen werkkring zal bekomen, en daar zijn gansche gezin hem vergezelt, zoo is het moeijelijk om te gelooven dat hij hier immer terugkeere. Bij zijne talrijke vrienden zal hij in hartelijk aandenken blijven en slechts den ondankbare zal het mogelijk zijn, voor de weldaden die hij ontvangen heeft, den regtschapen staatsman te bezwalken."

Naar men vernam, waren de onderhandelingen tusschen Rome en Napels over de verruiling van de pauselijke bezittingen Benevent en Ponte Corvo, tegen eene gedevenredigde streek lands bij Rieti, weder aangeknoopt; en bestond er uitzigt dat deselven thans tot een voor beide de regeringen gewenscht einde zouden gebragt worden. Hierdoor zouden aan den eenen kant, voor de pauselijke regering de onaangenaamheden en botsingen worden weggenomen die aan het op Napelsch grondgebied liggen der genoemde hertogdommen verbonden waren; terwijl, van den anderen kant, den bisschop van Rieti deze verruiling nog aangenaamer moest wezen, dewijl een deel der tot zijn kerspel behoorende leken op napelsch grondgebied woonde en de gemeenschap tusschen Rome en Napels zoo dikwijls gestremd of versperd is.

Er werd wederom van eene vermindering der pauselijke legermagt gesproken, waardoor men aanzienlijke besparingen in de staatshuishouding hoopte te maken.

— Te Weenen waren den 4den dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107⅞; 4 pCt. 101¼; 3 pCt. 82⅝; Bankact 1454.

Nederlanden.

Haag, den 12den Mei.

Uit 's Hage meldt men dat HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Oranje* en Mevrouw de Prinses *Albert* in den loop dezer week verscheidene malen de kermis bezocht en met de hun eigene welwillendheid eenige kooporders gegeven hadden. Donderdag avond hadden HH. KK. HH. Prins *Alexander* en Prinses *Sophia* de koordedansersfamilie van de heezen *Price* en *Lehman* met hunne tegenwoordigheid vereerd. Naar men vernam zou de koninklijke familie gisteren avond het cirque van den heer *Loutrune* bezoeken, en heden middag eene voorstelling in den open-schouwburg van den heer *Schreyer* bijwonen.

Eene wedren, in navolging van die welke bij de olympische spelen plaats hadden, welke II. Donderdag door de sujetten van den heer *B. Loisset* in een afgesloten veld buiten de residentie zou zijn uitgevoerd geworden, en die door leden der koninklijke familie zou zijn bijgewoond, was, op hoog bevel, tot heden uitgesteld.

— Dezer dagen heeft het Z. M. behaagd den generaal-majoor titulair *F. D. Cochius*, kommandant van het Indisch leger, en ridder van de Militaire Willems-orde 3de klasse, te benoemen tot kommandeur dier orde; terwijl voorts tot ridder van de 3de klasse van gemelde orde benoemd is, de majoor bij het 6de bat. infanterie in Oost-Indie, *G. B. T. de Sturler*, thans ridder van de 4de klasse. — Tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw is benoemd de heer *Jacobus Strickwert*.

— Tot officier van gezondheid der 3de klasse, voor de militaire geneeskundige dienst in de Oost-Indiën, is door Z. M. benoemd de heer *A. E. Waszklewicz*, med. doctor te Leiden.

— Voorts heeft het Z. M. nog behaagd, de 2de luitenants *C. de Agt* en *W. C. Kroesen*, respectivelijk van de 2de en 9de afd. inf., in hunnen rang en anciënneteit over te plaatsen bij het leger in Oost-Indie.

— Naar men vernemt heeft Z. M. de koning van Hanover den baron *d'Yloy*, hofmaarschalk van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden met het kommandeurs-kruis en den heer *de Ceva*, adjudant van den prins, met het ridderkruis der koninklijke Guelphen-orde begiftigd.

— Uit hoofde van de voortduurende noord-oosten- en oosten winden, waardoor op de werf te Rotterdam te weinig water voorhanden was, is Zr. Ms. bark *Venus*, welke aldaar gereed ligt en ter gelegenheid van den naamdag van Prinses *Albert*, den 9den dezer, te water zou loopen, niet van stapel kunnen gelaten worden, en is zulks tot eene gunstigere gelegenheid moeten uitgesteld worden.

— Eergisteren is van de werf der Nederlandsche stoomboot-maatschappij te Fijnoord met het beste gevolg te water gebragt de aldaar gebouwde ijseren stoomboot *de Admiraal Kingsbergen*, bestemd voor de vaart op de Zuidersee, van Amsterdam op Kampen, en is tevens aldaar de kiel gelegd van eene nieuwe zeestoomboot, van hetzelfde charter als de *Batavier*.

— Donderdag avond ruim half 10 ure is er brand ontstaan ten huize van *G. F. J. Wilhelm*, op de Vijzelgracht, n°. 27 te Amsterdam, en wel op de kamer bewoond door zijnen broeder, een kastenmaker. Tot het blusschen van dezen brand, die, zoo men meent, in de krullen is aangekomen, waren drie spuiten werkzaam geweest; ten half 12 ure was men de vlammen meester. Het bovenste gedeelte van het huis is uitgebrand, en de belendende woningen hebben door het water ook schade geleden. Ten 1 ure na middernacht waren de spuiten ingerukt; men heeft bij dit ongeval geene andere ongelukken te betreuren gehad.

— Eergisteren zijn te Amsterdam aangekomen 120 Würtembergsche en Badensche landverhuizers, naar men vernemt bestemd om met het schip *Pauli*, kapitein Stoffard, naar Noord-Amerika te worden overgevoerd.

De belgische vertegenwoordigers verderen slechts langzaam met de discussie over het ontwerp van wet tot aanleg van den spoorweg. Het grootste gedeelte der zitting van dezen is verstreken met nagenoeg dezelfde scherpe woordenwisseling over den aanleg van het tweede spoor van Brussel naar Vlaanderen, als die welke reeds in de vorige zitting plaats had. Eindelijk is men tot het ondergeschikt gedeelte, zonder dat een besluit te kunnen, gestapt, om op de hoofdsom van 27 millioen terug te komen. De heer *Dequidt* had in de vorige zitting reeds een voorstel gedaan om het kapitaal der leening op 40 millioen te brengen, welk voorstel dezen zijnen dag door den heer *d'Hollschmidt* ondersteund werd, met het gezigtpunt, dat ook van Luxemburg, van welk gewest hij vertegenwoordiger is, een spoorweg moet gemaakt worden. De heer *Delarue* deed een voorstel, dat de kosten van wegen en stukken, niet tot de lijn der 3de en de wet van 1834 de spoorwegen behoorende, het onderwerp eener speciale wet zoude uitmaken. De kamer intusschen ging niet aan, zonder den voorstellen den tijd tot de ontwikkeling zijner motie te geven. — Gisteren zijn de beraadslagingen voortgezet.

— De nieuwe pauselijke nuntius, de heer *Fornari*, is van een togt naar Gent en Brugge, te Brussel teruggekeerd. Hij schijnt voornemens te zijn om ook de overige belgische steden te bezoeken.

— Te Antwerpsche beurze van gisteren (12 Mei) waren genoteerd: Belg. 101⅞; Oprl. 5 pCt. 107⅝; Obligat. 3 pCt. 82⅝; Nap. 1. 95; Rom. L. 102; Certif. 5 pCt. 100; Dans. 40 fl. — Wissel op Amst. en Rott. ¼ pCt. w. p. en k.

Volgens de Londensche berigten tot den 9den dezer, had de minister *Melbourne* laatsleden maandag in het Hoogerhuis, op eene interpellatie van lord *Londonderry* en ter wederlegging van de dezerwege verspreide geruchten, verzekerd dat de Engelsche regering geen den hoogsten aandeel had gehad in de benoeming van den buitengewonen gezant, die Frankrijk bij de krooning van H. M. de Koningin Victoria zal vertegenwoordigen. [illegible] dat [illegible] tot het [illegible] ter [illegible] het niet hoogden door sommige roomsch-katholijke parlementsleden van den eed, waarbij zij beloofd hadden niets te zullen doen wat met de belangen der gevestigde kerk in strijd was. Lord *Melbourne* deed echter opmerken dat de gevraagde, stukken het bijzonder eigendom van particulieren uitmaakten over welke men niet beschikken mogt, waarop de graaf *Shrewsbury* zijne motie introk.

In het Lagerhuis is door den heer *Lushington* van de ministers gevraagd, of de regering zich bij het fransch gouvernement beklaagd had, wegens het nemen van twee engelsche koopvaarders door fransche oorlogschepen, op de kust van Afrika, in de maand julij 1834, en over de verdere maatregelen, een jaar later, ten gevolge der blokkade den engelschen handel in die streken toegebragt; waarop door lord *Palmerston* geantwoord werd dat desweg-

ge bezwaren waren ingediend en dat, ofschoon op een nader schrijven der belanghebbenden nog geen antwoord was ontvangen, bij echter niet twijfelde of alle billijke eischen zouden ingewilligd worden. — Met eene meerderheid van een en twintig stemmen werd vervolgens, tegen den zin der ministers, besloten dat het huis zich nader in comitié zou bezig houden met het beramen van middelen om, door het maken van een meer doeltreffenden overslag en eene betere inning der tienden, te voorzien in het onderhoud van arme geestelijken in Engeland en Wales.

Door ontrouw zijn vijftig duizend inwoners van het iersche graafschap Wexford in dezer dagen in eene vergadering besloten om zich van het gebruik van alle aan belasting onderworpen artikelen, zoo als tabak, brandewijn en dergelijke, te onthouden wanneer de tienden niet eenenmale wierden afgeschaft.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Te *Berlijn* is den 22sten April de 83jarige directeur der geschutgieterij G. Russtrow gestorven, die meer dan 34 jaren deze voor het hooft-materieel des legers zoo gewigtige plaats bekleedde. Onder de [illegible] historische gedenkstukken behoorden het standbeeld van koning Frederik Willem II, de ruiter-standbeelden van Prins Blücher, te *Berlijn*, *Breslau* en *Rostock* geplaatst, het gedenkstuk voor Luther, op de markt te *Wittenberg*. — In de *Berliner Jahrbücher* is eene beantwoording van den *Athanasius* van Görres, door den Berlijner hoogleeraar Marheineken geschreven, geplaatst en ook afzonderlijk uitgegeven. De vrienden des Hoogleeraars en in het algemeen die van de prussische zaak, bejammeren het echter, dat de dorre en droege toon dezer critiek zeer afsteekt bij den vurigen gloed van het geschrift des Münchener Professors. — De Wurtembergsche hofschilder Grenzbauer heeft thans een aantal schetsen of kartons vervaardigd van uitmuntende historische schilderstukken, onderwerpen uit de Wurtembergsche geschiedenis voorstellende, die in een tweetal zalen van het paleis te *Stuttgart* in *fresco* moeten worden geschilderd. Intusschen de schilder rekent vijf à zes jaren te zullen noodig zijn.

Rusland. — Als eene bijdrage tot de weetgierigheid van den afgelopen winter verdient vermeld te worden, dat men, volgens de Russische bladen, op den 25 en 26sten December, in het gouvernement *Irkutsk*, in *Siberien*, een aldaar op dien tijd van het jaar geheel buitengewoon dooiweder heeft gehad. Op den 25sten December stond de thermometer, des avonds, te *Irkutsk*, — 3° 5'. Op den 13den en 14den daaraanvolgende was de stand + 1°, 3 tot + 2°. Op deze dagen regende het te *Krasnojarsk* en zelfs nogmeldelijker aan de oever van de *Lena*; een in die streken tot dus ver ongehoord verschijnsel. — Op de Hoogeschool van *Dorpat* bedroeg het getal studenten bij den aanvang van dit jaar 629.

[illegible] — De heer Timiriz, voormalig directeur van de sterrenwacht te [illegible] heeft onlangs in papyrus in [illegible] tal fragmenten van [illegible] dichters ontdekt en van eene uitgave gezorgd. Deze fragmenten zijn voornamelijk van Sappho, Anacreon, Ibycus, Ibykus, Euripides, Timotheus, enz.; zij zijn, wel is waar, zeer kort, makende te zamen ruim dertig verzen uit, maar het twee derde gedeelte van dezelve, zou, naar gemeld wordt, nog geheel onbekend zijn. — Door den Boekhandelaar Ch. Gosselin, te *Parijs*, wordt aangekondigd, dat op den 9den dezer bij hem zou uitgegeven worden het nieuwe dichtstuk van den heer de Lamartine, waarvan onlangs door ons werd gesproken (*zie ons N°. van den 3den dezer*) en waaraan de dichter den naam gegeven heeft van *la Chûte d'un ange*. Hetzelve is in twee deelen in 8vo. Deze dichtbundel schijnt nu de eerste episode of de inleiding van het groote werk te bevatten, waaraan men weet dat de heer de Lamartine sedert jaren arbeidt. Met dit dichtstuk begint de levensschets van den onsterfelijken held, welken de dichter wil besingen, en waarvan de hoofdinhoud hierop neerkomt: Een engel, in liefde voor een sterfelijk wezen ontbrand, wordt mensch om de voldoening zijner liefde te smaken; de hemelsche geest onderwerpt zich vrijwillig aan de smarten, aan de kwellingen en aan het lijden der menschheid. Na alle tijden, alle smart, alle ziekten, alle geluk te zijn doorgeworsteld, te hebben [illegible] leert de gevallen engel eindelijk wederom tot zijne goddelijke natuur terug. Na dit alles in het tegenwoordig stuk aangevangen te hebben, neemt het eigenlijk dichtwerk, waarvan men meent dat de episode van Jocelyn wellicht de conclusie zal wezen, een aanvang. — Te *Parijs* wordt eerlang de gewezen pruissische gezant bij den H. Stoel, de heer Von Bunsen, verwacht, om er zoo men vernoemt, in overeenstemming met den heer Hahn, die onlangs naar *Griekenland* reisde, en den baron von Humboldt, de uitgave van een oudheidkundig en ethnographisch werk over *Rome*, *Griekenland*, enz. te bevorderen. Hetzelve zou onder anderen eene gedeeltelijke overzetting bevatten in het Fransch van de Duitsche bestrijding der bul *Unam sanctam*, waaraan de heer Von Bunsen medegearbeid heeft.

Nederlanden. — Het twintigste jaarlijksche zoogenoemde Nederlandsche Muzijkfeest, zal dit jaar te *Leuven* op Pinkster-zondag en maandag, den 3. en 4. Junij aanstaande, onder de leiding van den vermaarden komponist Mendelssohn Bartholdy gevierd worden. Op den eersten dag zal men de Symphonie N°. 80 van wijlen onlangs overleden Frederik Ries, en *Jesus*, een oratorium in twee bedrijven, van G. F. Handel uitvoeren; op den 2den dag zullen uitgevoerd worden eene symphonie van Mozart, de cantate: *zum Himmelfahrtage*, van J. S. Bach, de ouverture der opera: *les Abencérages*, van Cherubini, en de cantate: *Preis der Tonkunst*, van Beethoven. Naar men vernoemt, zal op dit feest de solo-partij van den eersten tenor door onzen beroemden landgenoot, den heer W. P. de Chavonnes Vruyt, gezongen worden.

ZAADMARKT.

Vrijdag den 11den Mei,

KOOLZAAD. — Prijshoudend: Eider en Elve 61 £; Rostock 60 £; op 9 vat in Sept. en Oct. 68 £; in Julij 67 £; in Junij 66½ £, in veiling Deensch. *f* 210, 355 en 388.

LIJNZAAD. — *f* 5 lager; 109, 110 Mouwelsch *f* 260.

RAAPOLIE. — Was aangenamer: per 6/w *f* 41; Vliegd. *f* 40; 1°. Sept. *f* 41¼, ¾; 1°. Oct. 41¼ à ¾; 1°. Nov. *f* 41½, 42; 1°. Dec. *f* 41¾, 42¼.

LIJNOLIE. — Per 6/w 31½; Vliegend 30¾.

HENNIPOLIE. — Per 6/w *f* 36; vliegd. *f* 35.

RAAPKOEKEN. — *f* 5¼ à 6o.

LIJNKOEKEN. — *f* 7½ à 10.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (11 *Mei*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅞, ½⅞; ditto 5 pCt. 101⅜, ⅞; Kansb. *f* 25⅜, ¼ ⅜, ½; Amort-Synd. 4½ pCt. 95½; ditto 3½ pCt. 79⅝; Handelsm. 186½, ⅜; O. I. 5 pCt. 99½, [illegible] 85 ⅝ 20¾; Coup. Mei 14¼; Uitg. 5⅝; Pass. 5; [illegible]

*** Men verlangt op aannemelijke voorwaarden, eene degelijke VROUW, welke de bekwaamheid voor eene Winkel-Bediening heeft. Iemand hiertoe genegen zijnde, van goede Getuigschriften voorzien, en van de R. K. Godsdienst, adressere zich liefst, in persoon, of met gefrankeerde Brieven, onder Letter G., bij de Uitgevers dezer.

*** De Ondergeteekende berigt zijnen geëerden begunstigers, dat bij hem te bekomen zijn alle soorten van RUITGLAS, alsmede GLAZEN DAKPANNEN.

BREDA, 12. Mei 1838.

C. DIRKX, Haagdijk, Lett. C., N°. 87.

*** Burgemeester en Wethouders der Stad *Oosterhout*, zullen, onder nadere approbatie van den Stedelijken Raad, op Vrijdag den 8. Junij 1838, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, in *de Pelikaan*, te *Oosterhout*, den minstdoende Aanbesteden:

Het MAKEN van eenige HERSTELLINGEN aan den STADS-TOREN, met de Leverantie van alle de daartoe benoodigde Materialen.

Zullende het Bestek van heden af aan ter Stads-Secretarij ter Inzage liggen.

OOSTERHOUT, den 8. Mei 1838.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. L. DE COTTIGNIES,
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris,
B. LUKWEL.

K. H. BODE, Notaris te *'s Prinsenhage*, zal, op den 16. Mei 1838, publiek Veilen, en op den 29 daaraanvolgende op *de Beek*, Verkoopen:

Een HUIS, BROODBAKKERIJ, GRUTTERIJ, groote SCHUUR, ERVE en HOF, groot 2 Roeden, 91 Ellen, staande en gelegen op *de Beek*, Gemeente *'s Prinsenhage*, Kadastre Sectie E., N°. 245 en 246, en

Op den 30. Mei 1838, voormiddags ten 10 ure, mede op *de Beek* voornoemd, een GRUT-MOLEN, Winkel- en Bakkerij-Gereedschappen, een groote partij nieuwe Sint-Nicolaas- en Suikerprenten, Tafels, Stoelen, Huisklok, Bureau, Bedden, koperen Ketels, Schalen, Winkelwaren, IJzerwerk en andere Goederen.

VERKOOPING VAN
ONROERENDE GOEDEREN,
te *STEENBERGEN*.

De Notaris J. VAN DER ZAAG, residerende te *Steenbergen*, zal, ten verzoeke van J. BAATEN, Landbouwer, in de Gemeente *Steenbergen*, en de verdere geinteresseerden, op Maandag den 14. Mei 1838, des namiddags om 5 uren, ten huize van den Kastelein ANTONY LAANEN, te *Steenbergen*, aan den meestbiedenden of hoogstmijnenden Verkoopen:

1°. Eene kapitale HOFSTEDE, met 34 Bunders, 12 Roeden, 60 El, extra goede LANDEN, daartoe behoorende, steende en gelegen in den Polder *de Oude Heye*, Gemeente *Steenbergen*.

2°. Een perceel BOUWLAND, groot 3 Bunders, 9 Roeden, 60 El, gelegen als voren.

Zijnde deze twee perceelen in massa ingezet op *f* 10,100.

3°. Een perceel HOUWLAND, groot 2 Bunders, 7 Roeden, 80 El, gelegen in den Polder *Kruisland*, Gemeente voornoemd.

Ingezet op ƒ 1660.

Alles te aanvaarden met Stoppeltijd 1838.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris VAN DER ZAAG, voornoemd.

De Notaris Mr. R. P. ROMME, te *Terheyden*, zal, ten behoeve van de Administrateurs van het 2de Bataillon der 1ste Afdeeling Infanterie, ingevolge daartoe bekomen autorisatie van Zijne Excellentie den Heere Directeur-Generaal van Oorlog, op Maandag den 21 Mei 1838, des morgens ten *elf* ure, in het *Oude Hof van Holland*, te *Terheyden*, publiek aan den meestbiedende en *kontant* geld Verkoopen:

Twee PAARDEN, tot het Voerwezen van gemeld Bataillon behoorende, welke van nu af aan, dagelijks, te *Terheyden*, kunnen worden bezigtigd.

TE KOOP.

Eene wel ingerigte APOTHEEK, van middelbare grootte, met toebehooren, tevens geschikt voor PLATTE-LANDS-HEELMEESTERS. Adres bij den Postdirecteur te *Geertruidenberg*, onder de Lett. V., Brieven *franco*.

VOOR HET RIJK.

Amortisatie-Syndicaat.

VERPACHTING VAN

GRASGEWAS.

De AGENT van het Domein te *Breda*, zal, op Woensdag den 23. Mei 1838, des morgens om tien ure, ten Huize en Herberge van G. B. SANGSTER, in de Petrusstraat te *Oosterhout*, ten overstaan van den Notaris Mr. P. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, voor den tijd van drie jaren

VERPACHTEN:

Het GRASGEWAS der *Taluds* en *Bermen* van den grooten Weg der 1ste Klasse n°. 3, van *Steenwijk* tot *Oosterhout*. En van den grooten Weg der 1ste Klasse n°. 7, van *Breda* tot aan den *Moerdijk*.

Alles breeder in de Biletten vermeld en liggen de Kondition van verpachting ter lezing ten Kantore van den Agent te *Breda*, zijnde bij de Opzigters J. LUGTEN te *Terheiden* en A. HOOSEMANS te *Oosterhout*, nadere informatie te bekomen.

BREDA, den 8. Mei 1838.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

VERPACHTING

VAN EENE **366** BUNDERS EXTRA GOED

HOOILAND,

op Buitenpolders, onder Werkendam, de Werken en Sliedrecht.

De Notaris VAN DER ELST, residerende te *Werkendam*, zal, over het seizoen van dezen jare, om tweemaal te Hooijen, publiek Verpachten:

Op Donderdag den 17. Mei 1838, des namiddags om 2 ure,

Voor den Heer W. VAN HAAFTEN.

Ongeveer 66 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den Hoogomkaden Polder *den Hardenhoek*, onder *Werkendam*, in perceelen.

Voor den Heer L. VAN HAAFTEN.

Ruim 50 Bunders extra goed HOOILAND, op den Polder *den Hagnat*, gelegen onder *Sliedrecht*, in 7 perceelen.

Ongeveer 9 Bunders zeer goed HOOILAND, op de Polder genaamd *Strom en Kut*, gelegen langs het Vaarwater, tegen over den Polder *den Hardenhoek* en de Kop van het Eiland *Dordrecht*, in 4 perceelen.

Ruim 8 Bunders mede zeer goed HOOILAND, op den Polder genaamd *Lek*, gelegen in den *Weelhoekenpolder*, tegen over de Kerk van *Sliedrecht*, in 3 perceelen.

En nog Verhuren 4 groote SCHUREN, tot berging van HOOI, alle op gemelde Polders, tot 1°. Mei 1839.

Zullende deze Verpachting geschieden in het Huis, staande op gemelden Polder *den Hardenhoek*, onder *Werkendam*.

Op Woensdag den 23. Mei 1838, des namiddags om 2 uur, ten Huize van de Wed. VERBOOM, te *Werkendam*.

Voor den Heer H. VAN DER SANDE LA COSTE.

Ruim 45 Bunders extra goed HOOILAND, op den *Thomaswaard*, gelegen onder *Werkendam*, naast de *Werken*, in 6 perceelen.

Voor den Heer B. VERBOOM.

Ongeveer 26 Bunders zeer goed HOOILAND, gelegen onder *Werkendam*, op den Kop van den *Outen-Wiel*, in 4 perceelen.

Ongeveer 43 Bunders zeer goed HOOILAND, genaamd *de Hoeksteens*, mede gelegen onder *Werkendam*.

Ongeveer 22 Bunders extra goed HOOILAND, genaamd *de Ruigtens*, gelegen onder *Sliedrecht*, in 3 perceelen.

Voor de Heeren H. DE HAAS *en* R. DEKKER.

Ongeveer 25 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den *Gulzi-* en *Groeningewaard*, onder *Werkendam*, nabij *de Kalverwaard*, zijnde hoog omkaad in perceelen.

En op Zaterdag den 26. Mei 1838, des namiddags om 2 ure, ten Herberge van C. BREEN, te *Werkendam*.

58 Bunders extra goed HOOILAND, op den Polder genaamd *Kraainest*, onder *Werkendam*, tusschen *de West-* en *Oosterkil*, toebehoorende aan Jonkheer MELVILL VAN CARNBEE, in perceelen.

60 Bunders extra goed HOOILAND, op den Hoogomkaden Polder *den Kwistwaard*, gelegen onder *Werkendam*, toebehoorende aan den Heer A. DIEMEUEN, in perceelen.

En een BUITEN-POLDERTJE, genaamd *den Nes*, groot 3 Bunders, 68 Roeden, 30 Ellen, gelegen aan de Haven, onder de *Werken*, ten zuiden van *Sliedrecht*, toebehoorende aan den Heer G. VAN HOUWELINGE, Junior.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris VAN DER ELST, te *Werkendam*.

VERPACHTING

VAN **370** BUNDERS EXTRA SCHOONE

HOOI- en WEILANDEN.

Dingsdag den 15. Mei 1838, des middags ten 12 ure, zal op het Polderhuis van *Jannezand*, gelegen onder *Dussen*, ten overstaan van den Notaris D. WIJNEKOOP, residerende te *Dussen*, in perceelen, voor het seizoen van dezen jare, publiek worden verpacht:

270 Bunders van de Hoogomkade Polders *Oud-* en *Nieuw-Jannezand*, gelegen onder *Dussen* en *Drimmelen*.

Op Donderdag den 17. Mei 1838, ten zelven ure, op het Polderhuis van *Happenhennip*, ten overstaan van denzelven Notaris, 60 Bunders van den Hoogomkaden Polder den *Happenhennip*, liggende aan de *Wagenaars-Kil*, over de kop van het Eiland *Dordrecht*, alsmede 40 Bunders van den Hoogomkaden Polder *de Blaemplaat*, liggende op den hoek van het Steurgat, aan den Dam van *Groenendijk*.

Aanwijzing daarvan zal op alle de Polders geschieden, dagen voor en op den morgen van de Verpachting. Informatie verkrijgen bij den Rentmeester STERLING te *Dordrecht*, bij de Opzieners P. KELLER te *Jannezand* en A. SMAAL te *Hardinxveld*.

J. B. WALLACH, *DENTISTE* uit de residentie te *'s-Gravenhage*, geeft aan zijne geëerde Begunstigers te dezer Stede kennis, dat hij alhier gearriveerd is ten dese bedienen zijner GELANGHEBENDEN; en heeft tevens de eer aan die overige BELANGHEBBENDEN bekend te maken, dat hij te spreken of te ontbieden is om over die gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden; bij zal ook KUNST-TANDEN in, die van de *natuurlijke* niet zijn te onderscheiden; en die aan 't gebruik gelijk de natuurlijke voldoende zijn; terwijl hij hem te bekennen zijn alle soorten van middelen, dienstig tot *ondersteund* en *sieraad* van MOND en TANDEN. Hij is gelogeerd op den *Hoogdijk*, N°. 246, bij A. WALLACH.

STOOMBOOTEN

WILLEM DE EERSTE, en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Vertrekken van het Beurt-schip tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, even veel.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE,
alle dagen 's morgens den 7 ure, en
Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,
alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende dadelijk bij aankomst te *Rotterdam* eene snelle DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar 's Hage te vervoeren, terwijl [illegible] bij aankomst te Rotterdam eene DILIGENCE ten einde voor het vervoer der PASSAGIERS te *Rotterdam* dan te komen.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

Mei 1838.

Van Middelburg.		Van Rotterdam.	
Donderdag 10,	's morg. 5 uur.	Woensdag 16,	's morg. 9 uur.
Vrijdag 18,	» 6 »	Zaturdag 19,	» 11 »
Zondag 20,	» 8 »	Maandag 21,	» 3 »

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.